

Crimen Fori Ecclesiastici

Seu Decretalium Gregorii IX. Pont. Max. Liber V ; Brevi Methodo ad discentium utilitatem Expositus, In quo praecipuae circa Materiam hujus Libri Quinti, quae tum in Theoria, tum in praxi occurrunt, difficultates solvuntur, allatis etiam contrà sentientium fundamentis, & horum solutionibus

Accedunt tres Indices, unus Titulorum initio Operis, duo rerum, & verborum notabilium in calce ejusdem, prior quidem super Tomum praesentem, alter compendiosus super Universum Jus Canonicum

Schmalzgrueber, Franz

Ingolstadii, 1727

VD18 13510827-001

§. V. De Interdicto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75255](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75255)

317 Dub. 3. quis absolvere possit à Suspensione lata ab homine? *ry.* regulariter solus ille, qui eam tulit, vel ejus Successor, aut Delegatus, ne ejus autoritas contemnatur. Quod ad eò verum est, ut quamvis Superior ipsius possit validè sententiam ab inferiore latam relaxare, illicitè tamen procedat eam relaxationem concedens, ut apertè probat Gloss. in c. 3. *V. non relaxes de Offic. Ord. Palao p. 9. n. 9. Wiestner n. 116. hic. Reiffenstuel ibid. n. 250.*

318 Excipiuntur duo casus. Et 1. quidem, si inferior sententiam tulit absque solennitate requisita *c. cum medicinalis 1. b. tit. in 6.* quia eo casu potest Superior prædictam sententiam relaxare, si ad ipsum recursus fiat. 2. si Appellatio facta sit ab inferioris sententia; ob hanc enim defertur Superiori Jurisdicção in illa causa *c. ad reprimendam 8. de Offic. Ordin. c. per tuas 40. b. tit. c. venerabilibus 7. §. porro, & §. fin. eod. in 6. Sayr. l. 4. Theaur. c. 17. n. 26. Palao n. 9. cit. cum aliis.*

319 Dixi regulariter: sunt enim aliqui casus extraordinarii, quibus hæc potestas ferenti Censuram denegatur, prout referunt Angel. *V. Suspendio 4. n. 3. Sylv. ibid. q. 8. fin. Vivald. de Suspend. n. 181. Henric. l. 13. c. 35. n. 2. Sayr. l. 4. Theaur. c. 17. n. 27. Hartad. de Suspend. diffic. 12. n. 30.* Et 1. quidem, si Clerici Sæculares, aut Regulares à suis Ordinariis officio privati sint, eò quòd Hæreticis denunciatis Sacramenta ministraverint, aut ab eis Oblationes, vel Eleemosynas receperint, aut Ecclesiasticam Sepulturam tradiderint; nam his privati non ab Episcopo privante, sed à Pontifice restitui possunt *c. excommunicamus 13. §. credentes de Hæret. Sed ut bene advertunt Navar. c. 27. n. 162. Sayr. n. 27. cit. Palao l. cit. §. dixi,* hic textus non

loquitur de privatis officio per Suspensionem, sed per Depositionem: ideòque mirum non est, quòd nemini alteri, quàm Pontifici, sit potestas restituendi. 2. si quis à proprio Episcopo sit degradatus *c. ex tua 11. de Cler. resid.* Sed neque hic textus, ut iidem DD. notant, ad Suspensionem pertinet. 3. si quis, quòd indignis vità, moribus, & doctrinà beneficia conferat, post unam, & alteram monitionem, à Concilio Provinciali factam, & emendationem non secutam, ab eodem Concilio à Beneficiorum collatione suspensus sit; nam iste nequit restitui, nisi à Pontifice, vel Patriarcha suo *c. grave nimis 29. de præb.*

Dub. 4. quæ sit forma absolvendi à suspensione? *ry.* ex necessitate, seu præcepto nulla est determinata, sed illa sufficiens erit, quæ sufficienter absolventis intentionem exprimit. Communiter usitata est: *Ego te absolvo à vinculo Suspensionis, quam incurristi ob talem causam, & restituo te executioni Ordinis, Officio, vel Beneficio in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Navar. c. 27. n. 161. Sayr. l. 4. c. 17. n. 34. Palao l. cit. n. 10. Valens. hic §. 10. n. 5.*

Si pluribus Suspensionibus ligatus est aliquis, ab iis absolvi potest ex eo tantum, quòd absolvens dicat: *absolvo te ab omni vinculo suspensionis, & intentionem habeat ab omnibus absolvendi.* Suar. *D. 29. sect. 3. n. 2.* Si dubia sit suspensio, præstanda absolutio non absolutè est, sed hac conditione præmissa, *Si teneris vinculo Suspensionis, absolvo te &c.* Et hæc absolutio, ad cautelam, nuncupata, necessaria omnino est, ut officium exercere, & Beneficium administrare absolvendus possit, eum quæstio suboritur de valore Suspensionis.

§. V.

De Interdicto.

S U M M A R I U M.

- 322. Interdicti Definitio?
  - 323. &c. Varietas.
  - 326. &c. Quenam loca comprehendantur in Interdicto locali generali?
  - 334. &c. Quæ comprehendantur persone, quando Interdicto subicitur Universitas?
  - 340. &c. Quis possit interdicerè?
  - 343. &c. Quod sit Interdicti Subiectum?
  - 345. &c. Et finis?
  - 347. &c. An Interdictum ferri possit pro delicto commisso in retinendo ære alieno?
  - 349. Quæ sit forma servanda in hoc indicendo?
- R. P. Schmalzgrueber L. V. T. II.

- 350. Ejus Effectus.
  - 351. &c. Quorum Sacramentorum administratione, & receptione privet?
  - 361. &c. Quomodo, & quibus Divinis Officiis privet?
  - 369. &c. Quomodo privet sepulturâ Ecclesiasticâ?
  - 379. &c. Et ingressu Ecclesie?
  - 389. Quid requiratur, ut obliget Interdictum?
  - 390. &c. Quale peccatum committatur violatione Interdicti?
  - 394. &c. Quæ violentium pœna?
  - 398. &c. Quomodo Interdictum cesset?
- Hh
- Quæ-

322 **Q**Uæritur 1. quid, & quotuplex sit Interdictum? *Re. Interdictum*, prout huc spectat, est *Censura Ecclesiastica*, prohibens usum Divinorum, quatenus à fidelibus haberi possunt. *Sylv. V. Interdictum 1. n. 2.* Navar. *Man. c. 27. n. 164.* Covar. in *c. alma p. 2. §. 1. n. 2.* Sayr. *l. 5. c. 1. n. 7.* Suar. *D. 32. scđ. 1. n. 3.* Coninck, *D. 17. dub. 1.* Laym. *l. 1. tr. 5. p. 4. c. 1. n. 1.* Palao *tr. 29. D. 5. p. 1. n. 2.* Vallens. *bic §. 11. n. 1.* Pirh. *n. 215.* König *n. 42.* Wiestner *n. 119.* la Croix *tom. 8. l. 7. n. 410.* Magnif. P. Schmier *p. 1. de delict. c. 3. n. 247.*

323 Aliud est Locale, aliud Personale, aliud Mixtum. *Locale* directè & immediatè afficit locum, & indirectè, ac mediatè personas; quia in eo loco interdicitur Divina celebrari ob alicujus culpam. *Personale* immediatè, & directè afficit personam, cui interdicta est participatio Divinorum. *Mixtum* verò est, quòd ex Locali, & Personali coalescit: & hoc etiam *Deambulatorium* appellatur; quia afficit non tantum personam, sed quemcumque locum, quem illa persona fuerit ingressa, ut habetur *c. non est vobis 11. de Sponsal. c. dilecti 1. de Appell.* Navar. *c. 27. cit. n. 166.* Henric. *l. 13. c. 41. n. 3.* Sayr. *c. 1. cit. n. 20.* Coninck *dub. 1. concl. 2.* Palao *n. 3.* Wiestner *n. 122.* Reiffenstuel *n. 183.* & seqq.

324 Porro tam Locale, quàm Personale subdividitur in Generale, & Speciale. *Locale generale* est, quod plura loca sub se continet e. g. Regnum integrum, Provinciam, Diocesim, Civitatem &c. *Speciale locale*, quod fertur in locum determinatum, ut si una, vel plures Ecclesie alicujus Civitatis supponantur Interdicto. *Personale generale* est, quod fertur in corpus aliquod politicum, quod propriis Legibus gubernari potest, v. g. si incolæ alicujus Provinciæ, Civitatis, Parochiæ, Collegii, vel alterius Communitatis, & probabilis etiam familiæ interdicanter. *Speciale personale*, quod in personas particulares fertur, ut in Petrum, Paulum &c. Neque opus est, ut hæ personæ propriis nominibus designentur, sed satis est, si exprimantur sub aliqua ratione communi ut si feratur in personas, quæ tale delictum commiserint. Palao *n. 4.* & §. cum aliis ab ipso *citt.*

325 Personale ulterius subdividitur in Totale, & Partiale. *Totale* est, quod omnes effectus Interdicti personalis comprehendit; *Partiale*, quod aliquibus, vel uno tantum privat, ut si interdicaris à celebratione Missæ, à receptione Sacramentorum, ab ingressu Ecclesiæ &c. Navar. *c. 27. cit. à n. 164.* Suar. *D. 32. scđ. 2. n. 37.* Laym. *c. 1. cit. n. 4.* Palao *n. 5.*

Dub. 1. quænam loca comprehenduntur Interdicto generali locali? *Re. circa hoc dubium tenendæ sunt sequentes Regulæ.* 1. Si interdicatur Civitas, interdicitur etiam suburbia illius, & ædificia continentia. Suar. *scđ. 2. cit. n. 23.* Palao *D. 5. p. 2. §. 1. n. 1.* Vallens. *bic §. 11. n. 30.* Engl. *n. 83.* Pirh. *n. 224.* & §. 225. *not. 1.* König *n. 44.* Wiestner *n. 124.* Reiffenstuel *n. 186.* & §. 190. la Croix *n. 410.* Magnif. P. Schmier *p. 1. de delict. c. 3. n. 256.* & habetur expressè *c. si Civitas 17. b. tit. in 6.* Neque refert, etsi suburbia sint alterius domini, & potestatis, ut rectè advertit Palao *l. cit.* quia aliàs Interdictum facillè eludi posset; possent enim interdicti ad hæc loca confugere, & ibi Divina celebrare, aut iisdem interesse. Porro per *Suburbia* intelliguntur ædificia extra muros civitati interdictæ contigua, vel prope illam existentia, ad quæ incolæ Civitatis commodè pro Divinis audiendis, & celebrandis se conferre possunt; per *ædificia continentia* autem intelliguntur, quæ non contigua quidem urbi, sed propinqua tamen sunt. Franc. in *c. si civitas cit. n. 6.* Palao *n. 2.* Pirhing *n. 225. not. 1.* Wiestner *l. cit.* Quantam autem propinquitatem habere debeant, ut censeri debeant inclusa Interdicto, pro Regula communiter assignatur, tunc censeri inclusa, quando ita propinqua sunt, ut pro audiendis Divinis absque gravi difficultate populus eò se recipere possit, prout antea dictum de Suburbis. Palao *l. cit.*

2. Interdicta Civitate, vel Diocesi. 327 si interdicta etiam censetur Ecclesia Cathedralis. Sayr. *l. 5. Theaur. c. 3. n. 10.* Suar. *scđ. 2. cit. n. 22.* Palao *n. 3.* Wiestner *n. 126.* Reiffenstuel *n. 194.* Magnif. P. Schmier *n. 257.* contra Covar. in *c. alma p. 2. §. 1. n. 4.* Ratio est, quia aliàs enervaretur vis Interdicti generalis contra textum *c. si civitas cit.* Neque obest *c. quamvis 4. de preb. in 6.* ubi nomine Ecclesiarum non comprehenditur Ecclesia Cathedralis in casu odioso, nisi exprimat; quia ibi tantum quæstio erat, an sub nomine Ecclesiæ, ad cujus aliquod Beneficium quispiam impetravit Litteras provisorias intelligatur Ecclesia Cathedralis: hic autem quæstio est, an sub interdicto lato in totam Diocesim, vel Civitatem Episcopalem comprehendatur Ecclesia Cathedralis, qui casus est prorsus diversus; nemo enim ambigit, sub toto corpore etiam includi caput.

3. Interdicta Diocesi, censentur interdicta Civitates, & omnia loca Diocesis. Palao *n. 4.* Wiestner *l. cit.* contra Bonac. *tom. 1. de Censur. D. 5. p. 1. n. 11.* Ratio est, quia Diocesis coalescit ex Civitatibus, villis, & pagis; ergo interdicta Dioc.

Dicere, censentur interdictæ omnes illius partes, si ut interdicta Civitate, censentur interdictæ omnes Ecclesiæ, in illa Civitate contentæ.

329 4. Interdicta aliquâ Ecclesiâ interdictæ censentur Capellæ illius, & Cæmeterium contiguum Sayr. l. 5. c. 2. n. 15. Suar. sect. 2. cit. n. 25. § 27. Palao n. 5. Vallens §. 11. n. 3. Engl n. 83. Pirhing n. 225. König n. 44. Wietner n. 125. Reiffenstuel n. 191. la Croix n. 410. Schmier n. 410. & habetur c. si civitas cit. §. ratione quoque. Ratio est, quia eidem accedunt, & censentur illius partes. Unde Argumento à sensu contrario infertur, in interdicto cæmeterio, vel Capellâ per speciale aliquod Interdictum, nullatenus censi interdictam Ecclesiam.

330 5. Quando terræ alicujus Domini Interdicto locali generali subjiciuntur, comprehenduntur sub illo omnes terræ, in quas dominium absolutum, & plenum habet. Palao n. 6. Manetque hoc Interdictum, etiam si Dominus terras ejusmodi vendat, vel alio modo alienet, & non incolæ, sed ipse dominus causam dederit Interdicto; quia etsi tunc cesset causa, ob quam latum est Interdictum, non tamen hoc ipso sequitur ipsum etiam Interdictum cessare, sed tantum sequitur aufertur. Ratio est, quia cum absolute latum sit, secum terra ejusmodi Interdictum defert, ad quemcunque transeat. Ugolin. tab. 5. c. 12. n. 3. Suar. sect. 2. cit. n. 30. Palao n. 6. §. sed rediit. Porro ut hujusmodi extensio locum habeat, requiritur 1. ut ejusmodi terram talis dominus tempore Interdicti lati possederit; nam ad terras, post Interdictum latum de novo acquisitas, Interdictum se non extendit, nisi in Sententia Interdicti ita expressum fuerit; quia Sententia ex se non respicit futura arg. c. fin. de Rescript. ubi cavetur, quod gratia ad futura non extendatur. igitur à fontiori nec poenæ sic extendendæ sunt. Palao l. cit. §. ad terras. 2. ut terræ ejusmodi sint sub talis domini proprietate, & dominio; & hinc Interdicto tali non subjiciuntur terræ, in quas solum habet Jurisdictionem, administrationem, Usufructum: item in quas dominium directum duntaxat habet, quia illas dedit in Hypothecam, Emphyteusin; Feudum, nisi aliud exprimat. Palao l. cit. §. Quodsi. Ratio est, quia illud Interdictum potius in damnum Feudatarii, vel Hypothecarii cederet. 3. ut talis dominus ejusmodi terræ plenum dominium habeat; nam si partiale duntaxat, distinguendum est: Vel enim terra talis pro indiviso est alicujus innocentis; & tunc, ne absque culpa puniatur aliquis innocens, tenendum est, terram illam non subjici Interdicto: vel

R. P. Schmalzgrueber L. V. T. II.

contra illa divisim est nocentis, & innocentis, ita, ut pars ejus uni competat, altera pars distincta alteri; & tunc Interdicto subjicitur pars utraque, pars nocentis quidem directè, pars innocentis vero indirectè, & per consequentiam: & hoc ob rationem assignatam n. 326. ne scilicet Interdictum generale latum in terram Domini nocentis eludatur, quod fieret, si populus, habitans in terra directè interdicta, posset ad Divina audienda, & celebranda ad partem terræ contiguam accedere, Palao n. 6. cit.

6. Interdicta terrâ alicujus domini, interdicta censentur non solum templa, Ecclesiæ, & Oratoria, ibi existentia tempore Interdicti, sed etiam ea, quæ postmodum fuerint erecta: non quia Sententia Interdicti futura respiciat, sed quia respicit locum, cui Ecclesia denuo constructa inhaeret, atque insitit. Sayr. l. 5. c. 3. n. 13. Coninck D. 17. dub. 1. n. 16. Palao n. 6. §. deinde. Idem dicendum, si Ecclesiæ interdictæ pars aliqua adderetur: nam eo ipso etiam pars illa debet censi interdicta; quia eandem cum partibus præexistentibus Ecclesiam facit, vel saltem accessoria est. accessorium autem sequitur principale. Secus foret, si Ecclesiæ interdicta funditus interiret, & in eo loco alia de novo construeretur; quia hæc nova Ecclesiæ non est Ecclesiæ, quæ Interdicto fuit subjecta, neque illius pars. Palao l. cit. §. idem existimo.

7. Interdictum Locale omnes tam sæculares, quam Regulares, tam incolæ, quam exteri, tam exempti, quam non exempti observare tenentur, si speciali privilegio super eo non sint muniti: c. auctoritate 4. & c. licet 10. de privil. in 6. imò illud observare debet etiam is, qui Interdictum locale apposuit. Navar. c. 27. n. 161. Sayr. c. 3. cit. n. 28. Coninck n. 25. Palao n. 7. Wietner n. 127. Reiffenstuel n. 196. la Croix n. 414. Schmier n. 259. Ratio est, quia hæc prohibitio non tam personæ facta est, quam loco, ut in eo non celebrentur Divina: & cum obligatio Interdicti nascatur ex Jure communi, ille, qui Interdictum apposuit, eidem derogare non potest.

8. Interdictum locale semper secum fert Interdictum personale, illorum scilicet, qui causam Interdicto dederunt; nam hi specialiter sunt interdicti, ita, ut neque in loco illo interdicto, neque alibi Divina participare possint, cum tamen alii, qui Interdicto locali causam non dederunt, interesse Divinis extra locum interdictum possint, ut habetur c. si sententia 16. h. tit. in 6. & notant Sylv. V. Interdictum 2. n. 7. Suar. D. 37. sect. 1. n. 15. Coninck D. 17. dub. 1. n. 5. Palao n. 8. Barbof. in c. cit. n. 3. Engl n. 84.

H h 2

Pirh.

- Pirh. n. 223. Wiestn. n. 127. Reiffenst. n. 197.
- 334 Dub. 2. quæ personæ comprehendantur, quando Interdicto (subjicitur populus, Collegium, aut alia quævis Universitas? 1. comprehenduntur omnia ipsius membra: adeoque 1. etiam, qui absentes fuerunt, quando latum est Interdictum; quia absentia non impedit eos esse membra Communitatis interdictæ. 2. innocentes; quia non interdicuntur, quatenus innocentes sunt, sed quatenus sunt partes Communitatis nocentis. 3. illi, qui post latum Interdictum partes illius Communitatis fiunt; quia verè ad Communitatem interdictam pertinent. 4. Clerici, & Religiosi, si partes Communitatis, e. g. familiæ interdictæ sint. 5. Concives habitantes in Suburbis, & locis continentibus; quia reputantur concives illius populi interdicti. *Excipit*, si sint sui juris, suæque onera, & honores distinctos habeant. 6. denique etiam Magnates Marchiones, Duces, nisi ab hac obligatione privilegio, vel consuetudine exemptantur. Suar. D. 36. *sect. 3. à n. 2.* Palao D. 5. p. 2. §. 2. n. 1. & 2. Wiestner *hic n. 127. 7. tertio.*
- 335 Excipiuntur autem ab Interdicto generali personaliter lato 1. Episcopi, nisi de ipsis fiat expressa mentio *c. quia periculosum 4. b. tit. in 6.* Palao §. 2. *cit. n. 3.* Wiestn. n. 128. Reiffenst. n. 188. Magnif. P. Schmier p. 1. de *Delict. c. 3. n. 262.* & teste Palao omnes.
2. Infantes doli nondum capaces, & amentes; quia ob defectum usûs rationis capaces non sunt prohibitionis per Censuram Interdicti appositæ: bene tamen prohibentur tradi Sepulturæ Ecclesiasticæ; quia hæc prohibitio non tam ipsos, quam Clericos sepulchros afficit. Sylv. V. *Interdictum 2. n. 18.* Covar. in c. *alma p. 2. §. 4. n. 5.* Henriq. l. 13. c. 42. n. 3. Sayr. l. 5. c. 4. n. 21. Avil. p. 5. D. 1. *dub. 4. concl. 1.* Bonac. D. 5. p. 1. n. 21. Hurt. de *Interdict. diff. 4. n. 9.* Palao l. *cit. n. 4.* Pirhing n. 240. 7. *predictis.* Wiestn. n. 128. Reiffenst. n. 188.
- 336 3. Excipiuntur, qui à populo recedunt, alibi domicilium constituturi; nam eo ipso desinunt esse pars illius populi, ob quam rationem Interdicto subjiciebantur. Suar. D. 32. *sect. 2. n. 34.* Sayr. c. 4. *cit. n. 5.* & 6. Avil. D. 1. *cit. dub. 2. concl. 1.* Palao n. 5. Engl. n. 83. Wiestner l. *cit.* Circa illos, qui duplex domicilium habent, anceps DD. sententia est. Nam Interdicto, saltem quamdiu cum populo interdicto degunt, ipsos subiectos esse contendunt Calderin. de *Interdict. membr. 2. n. 39.* Angel. V. *Interdictum 1. n. 4.* Tabien. V. *cod. §. 10.* Rolell. *ibid. n. 8.* Suar. *sect. 2. cit. n. 16.* Palao n. 7. quia verè sunt de populo interdicto, & illius honoribus fruuntur. debent ergo illius onera subire. Negant interdictos esse Sylv. V. *Interdictum 2. n. 13.* Henriq. c. 42. *cit. n. 2.* Sayr. n. 18. la Croix n. 416. quia cum æquè pars populi interdicti, & non interdicti sint, nulla est ratio, ob quam populi interdicti onus subire debeant potius, quam frui libertate populi non interdicti.
4. Excipiuntur probabiliter exteri, ³³⁷ etsi diu in populo habitent, ut Scholastici, & Mercatores; quia esto, quòd plerumque Legibus populi adstringantur, non tamen illis, quæ singulares personas, quatenus sunt partes tales populi, afficiunt, uti est Lex Interdicti; quia exteri ad populum non pertinent, nec sunt pars illius. Navar. *Man. 6. 27. n. 167.* Henriq. c. 42. *cit. n. 3.* Sayr. n. 19. Avil. *dub. 4. cit. concl. 10.* Coninck D. 17. *dub. 1. n. 12.* Bonac. D. 5. p. 2. n. 20. Palao l. *cit. n. 6.* Wiestner n. 128. la Croix n. 410.
5. Interdicto populo, Clerus non ³³⁸ censetur interdictus, nec contra interdicto Clero, populus; quia nomine populi Sæculares tantum veniunt intelligendi, & nomine Cleri soli Ecclesiastici. Sayr. l. *cit. n. 25.* Suar. D. 32. *sect. 2. n. 24.* & 25. Avil. *concl. 6.* Coninck n. 8. Palao n. 8. Pirhing n. 220. *not. 2.* Engl. n. 85. Wiestner n. 128. Reiffenstuel n. 186. la Croix n. 411. Schmier n. 261. An verò populo interdicto, loca illius populi interdicta sint, controversia est apud DD. Affirmant aliqui cum Covar. in c. *alma p. 2. §. 1. n. 7.* ne interdictum populi frustraneum sit, si Clerici possent apertis januis, & campanis pulsatis in Ecclesiis illius populi Divina peragere. Sed merito negant Navar. c. 27. *cit. n. 167.* Sayr. n. 16. Coninck n. 20. Palao n. 11. Wiestner n. 129. Ratio est; quia Interdictum personale à locali distinguitur, nec unum aliud infert. Neque est inconveniens, interdicto populo, posse Clericos Divina in Ecclesiis illius populi celebrare, cum Ecclesiæ non sint interdictæ. Quod si autem ex populo interdicto aliquis aliter divinis veller, expelli debet: si expelli non possit, cessare debebunt Clerici ab illorum celebratione, non ex lege Interdicti, sed ad vitandum scandalum, & cooperationem ad peccatum. Palao n. 11. *cit.*
6. Interdicto Clero alicujus Eccle- ³³⁹ siæ, non hoc ipso talis Ecclesia interdicta censetur: ut proinde id non obstat, quò minus in tali Ecclesia divina celebrare alii Clerici, eaque audire Laici possint. Gloss. in c. 16. V. in *clerum b. tit. in 6.* Covar. §. 1. *cit. n. 7.* Barbof. in c. *cit. n. 7.* Pirhing n. 222. *not. 5.* Engl. n. 83. Wiestner n. 130. 7. *quin-*

quintò. An verò interdictò Clero alicujus loci, sub nomine Cleri contineantur etiam Religiosi, diffident inter se DD. Covar. §. 1. cit. n. 8. Navar. n. 167. Suar. n. 13. & alii apud Palao volunt contineri, extratione; quia communitas dividitur in Clerum, & populum, at Religiosi etiam Laici sive mares, sive fœminæ, non sunt de populo, ergo sunt de Clero, ergo interdictò Clero etiam ipsi interdicti censendi sunt. Sed probabilis non continetur hujusmodi interdictò, licet istud latum sit à Pontifice, vel alio, qui in Sæculares, & Regulares Jurisdictionem habet. Sylv. V. Interdictum 2. n. 19. Henric. c. 22. cit. n. 3. Sayr. n. 29. Coninck n. 8. Palao n. 9. Engl. n. 85. Pirhing n. 220. not. 2. y. porro, Wietner n. 130. Reiffenst. n. 187. la Croix n. 410. Ratio est, quia esto, Religiosi sub nomine Cleri comprehendantur in favorabilibus, non tamen in pœnabilibus, & odiosis, utpote qui diversis Legibus, & Constitutionibus reguntur. Excipiuntur 1. Religiosi, qui Beneficium Sæculare possident; nam hi cum Clericis Sæcularibus unum corpus constituunt: conf. sub interdictò Cleri intelliguntur, Excipiuntur 2. nisi interdictum latum sit sub nomine personarum Ecclesiasticarum: nam tali Interdictò comprehenduntur etiam Religiosi quicunque utriusque sexûs; quia verè sunt personæ Ecclesiasticæ, ad Ecclesiam, & illius Jurisdictionem directè pertinentes. Pirb. Wiest. l. cit.

Quæritur 2. de Causis Interdicti, 340
Et 1. quidem dubiatur, quæ sit causa Efficiens, seu Minister interdicti? 2. Minister, & causam Efficientem interdicti esse, qui Jurisdictionem in foro contentioso habet: & regulariter, qui sententiam Excommunicationis, & Suspensionis ferre potest, etiam interdicere potest, Suar. D. 36. sect. 1. n. 2. Palao tr. 29. D. 5. p. 3. §. 1. n. 2. Vallens. hic §. 12. n. 1. Pirhing ibid. n. 229. & colligitur ex c. cum Ecclesiarum 3. de Offic. Ord.

In specie interdicere possunt 1. 341 Pontifex, ejus Legatus, Nuntius, Delegatus, Subdelegatus. 2. Episcopus, etiam non consecratus, & quicumque alii, qui Jurisdictionem quasi Episcopalem in subditos suos habent. 3. Capitulum Sede vacante, medio Vicario à se electo juxta Trid. sess. 24. c. 16. de Reform. 4. Prælati Religiosorum, cum limitatione tamen; nam etsi Religiosos sibi subditos ligare possint Interdictò personali, non tamen locali loca sibi subjecta; quia hæc potestas, etsi de Juris rigore ipsis conveniat, eis adempta est per consuetudinem, ut pluribus cit. testatur Palao §. 1. cit. n. 4.

342 Isti tamen omnes, ut ferre Interdictum possint, non debent esse Suspendi,

vel Excommunicati; nam si Suspendi, vel Excommunicati sint, non denuntiari quidem illicitè, denuntiati verò etiam invalidè sententiam Interdicti ferunt, eò, quòd post denuntiationem careant Jurisdictione. Palao n. 5. Præterea, ut Episcopus Clericos sibi subjectos Interdictò subjicere possit, de Juris rigore debet habere consensum Capituli, ut colligitur ex c. pervenit 1. de Excess. Prælat. 6. novit 4. & c. seq. de his, quæ à Prælat. c. cum in cunctis 1. de his, quæ à major. part. Capit. Consuetudine tamen ubique recepta nunc Capituli consensus etiam ad interdicendos Clericos non requiritur, Suar. D. 36. sect. 1. n. 6. Palao l. cit. n. 2.

Dub. 2. quod sit subjectum, & si 343 nis Interdicti, & quam ob culpam ferri possit? 2. Interdicti localis subjectum est locus: sed hic, ut directè subijci Interdictò possit, debet esse subjectus Jurisdictioni interdicentis; per accidens tamen sæpe contingit, ut Interdictum se extendat ad loca etiam non subjecta Jurisdictioni interdicentis, quando scilicet aliàs Interdictum à Judice positum esset frustraneum, prout notavi supra n. 326.

Interdicti personalis subjectum est 344 persona, vel Communitas: quo differt Interdictum ab Excommunicatione, quæ nunquam fertur in Communitatem, Ut verò persona aliqua subijci Interdictò possit, debet 1. esse subjecta Jurisdictioni interdicentis; aliàs ejus præceptis, & sententiis ligari non potest. 2. debet esse rationis compos; aliàs incapax est præcepti, & pœnæ præcepto annexæ.

Finis Interdicti est culpæ emendatio, 345 seu punitio. Culpæ autem ista debet esse peccatum mortale, quia Interdictum est pœna gravissima, & cum etiam innocentes quandoque feriat, gravior aliquo modo, quàm Excommunicatio: & hinc ob solum peccatum veniale ferri non potest, Imò si Generale, personale, vel locale sit, nullo modo in Jure fertur, nec ferri ab alio potest, quàm à Pontifice, ob culpam quantumvis gravem alicujus privatæ personæ, nisi ea culpa sit culpa Capituli, vel Communitatis arg. c. non est vobis 11. de Sponsal. & deciditur in Conc. Basl. sess. 20. Navar. Man. c. 27. n. 168. Sot. in 3. dist. 22. q. 3. art. 1. Covar. in c. alma p. 2. §. 1. n. 4. §. 5. Sayr. l. 5. c. 11. à n. 7. Henric. l. 13. c. 50. n. 1. Suar. D. 36. sect. 3. n. 5. 6. §. 9. Avil. p. 5. D. 3. dub. 1. concl. 5. Coninck D. 17. dub. 1. fin. Laym. l. 1. tr. 5. p. 4. c. 4. n. 4. Hurt. de Interdict. diff. 13. n. 38. Palao D. 5. p. 3. §. 20. n. 3. Ratio est, quia pœna debet proportionari culpæ, & cum hæc sit pœna communis, culpam communem requirit,

346 Intelligi autem hoc debet, si Interdictum sit absolutum, & integrum; nam si partiale, & ad breve tempus, ut pluribus *citt.* docet Palao n. 9. ob culpam venialem injungi potest; quia est levis poena, & facile amovibilis. Non autem, si interdictum sit absolutum, & integrum. *Neque obstat*, quod ob peccatum veniale incurratur Excommunicatio minor; nam Interdictum, præterquam quod pluribus bonis Spiritualibus privet, quam Excommunicatio minor, difficilius præterea tolli, quam Excommunicatio minor, potest, cum ab hac absolvere possit quis Sacerdos, qui absolvere à mortalibus potest. König *hic n. 47.*

347 Dub. 3. an pro delicto à Capite, vel Communitate commissò in retinendo aere alieno possit interdictum ferri? *Certum est* pro tali delicto absque speciali Summi Pont. licentia non posse ferri *Interdictum locale generale*; quia ita expressè cautum est in *Extrav. 2. inf. comm. h. tit.* quam confirmavit Clemens VII. in *Bulla* incipit *Licet ea edita 1530. 9. Cal. Jun.* & est 35. ejusdem in Bullario. Quoad *interdictum locale speciale* e. g. unius, vel alterius Ecclesie, an pro debito pecuniario imponi possit, controvertunt DD. Affirmant Navar. c. 27. cit. n. 168. Sayr. c. 11. n. 19. Suar. *sect. 3. n. 8.* ex ratione, quia prædicta *Extravagans* solum loquitur de Interdicto Generali. Sed verius contrarium docent Covar. in c. *alma p. 2. §. 1. n. 5.* Avil. p. 5. D. 3. *dub. 3. concl. 2.* Palao D. 5. p. 3. §. 2. n. 5. Ratio est 1. quia in prædicta *Extrav.* prohibetur, ne supponatur Interdicto Provincia, Civitas, Castrum, locus, territorium, atqui locus tam de Interdicto locali generali, quam de speciali intelligitur. 2. solutio debiti pecuniarii facile aliis viis obtineri potest absque innocentum periculo. 3. Interdictum locale generale ideo ob causam pecuniariam ferri non potest à potestate ordinaria, ne ob temporalem causam, & quæ aliâ viâ emendari potest, innocentes detrimentum patiantur. hæc autem ratio procedit etiam in interdicto locali speciali. ergo nec istud imponi potest ob debitum pecuniarium.

348 Quoad Interdictum personale distinguendum est inter speciale, & generale. *Generale personale* probabilius nec ipsum ob æris alieni retentionem, à capite communitatis factam, imponi potest. Henriq. l. 13. c. 50. n. 3. Avil. *dub. 3. cit. concl. 4.* Sayr. c. 11. à n. 19. Palao n. 6. *Neque obstat*, quod *citt. Extr.* tantum loquatur de Interdicto locali; non enim idcirco statim dicendum est, quod concedat ferri interdictum personale, cum ratio prohibendi interdictum locale se extendat etiam ad interdictum personale generale, ne scilicet

innocentes graventur ob talem causam temporalem, *Speciale personale* pro debito pecuniario ferri quidem potestate ordinaria potest in personam, quæ est in culpa; nam contrarium nullibi cautum est: non tamen ob culpam alienam; quia cum tale Interdictum propriam personam ubique afficiat, culpam in ipsa supponit Sayr. c. 11. n. 5. Suar. D. 36. *sect. 3. à n. 2.* Hurt. *diffic. 13. n. 19.* Palao l. cit. n. 7.

Dub. 4. quæ sit Forma servanda in impositione interdicti? *si nullam esse præscriptam: conf. ea sufficere, quæ voluntatem imponentis exprimat.* Palao §. 2. cit. n. 10. Vallens. *hic §. 1. n. 3.* Ut verò licitè imponatur, debet ferri in scriptis, & ibi exprimi causa, ob quam fertur, & exemplar tradi parti intra mensem, si petierit; alioquin interdicens ab ingressu Ecclesie per mensem erit ipso Jure suspensus.

Quæritur 3. qui sint Effectus Interdicti? *si. quatuor enumerari.* 1. Privatio activa, & passiva Sacramentorum c. *responsio 43. h. tit. & c. si sententia 16. eod. in 6.* 2. Privatio activa divinatorum Officiorum c. *permissimus 57. eod.* 3. Privatio activa, & passiva Ecclesiasticæ Sepulturæ c. *quod in te 11. de Pœn. & remiss. c. cum & plantare 3. §. quod si, de Privil. & c. Episcoporum 8. eod. in 6.* 4. Privatio ab ingressu Ecclesie c. *sacro 48. h. tit. & c. is cui 20. eod. in 6.* Hos omnes effectus post se trahit interdictum, si absolutè sit latum; si verò ex voluntate imponentis restrictum sit, eum effectum tantum comprehendet, quem interdicens voluerit. Palao *tr. 29. D. 5. p. 4. pr. & ab hoc cit.*

Dub. 1. quorum Sacramentorum administratio, & receptio prohibeatur tempore Interdicti? *Discurrendum est per singula Sacramenta.* Primum est *Baptismus.* Hic tempore cujuscumque interdicti concedendus est parvulis, ob ejus necessitatem c. *non est vobis 11. de Sponsal.* quæ concessio postmodum extensa fuit etiam ad Baptismum cujuscumque adulti, sive sani, sive infirmi c. *quoniam 19. h. tit. in 6.* nam quamvis isti sola contritione salvari possint, quia tamen contritio difficulter haberi potest, ideo Ecclesia beneficium hoc ipsis denegare non voluit. Potestque administratio ista, & debet, non obstante quocumque interdicto, fieri solenniter, ritibus consuetis, & apertis etiam januis templi; quia cum permittitur Baptismus, non censendus est permitti aliter, quam quo modo de jure faciendus est. Navar. *Man. c. 27. n. 177.* Henriq. l. 13. c. 45. n. 1. *& c. 53. n. 4.* Sayr. l. 5. *Theaur. c. 7. n. 3.* Suar. D. 33. *sect. 1. n. 2.* Avil. p. 5. D. 4. *sect. 1. à n. 4. concl. 1.* Bonac. D. 5. p. 3. n. 2. Laym. l. 1. *tr. 5. p. 4. c. 2. n. 1.* Pa-

Palao p. 4. cit. §. 1. n. 2. Pirh. n. 228. hic, Wiefner *ibid.* n. 132. Et hoc ita verum est, ut si Fons non sit benedictus, benedici etiam tempore Interdicti possit. Suar. Bonac. Pal. l. cit. & alii communiter. Idem dicendum, quando Minister est interdicto generali personali subiectus; nam interdictum personale generale non ligat arctius, quam generale loci, quo non obtante, permittitur ministratio Baptismi. Filliuc. tr. 18. c. 2. n. 33. Bonac. p. 3. cit. §. 1. n. 5. Palao l. cit. n. 5. Aliud dicendum de Ministro specialiter interdicto: nam iste, quamvis in casu necessitatis privatim baptizare possit, non tamen hoc potest extra hunc casum; quia his personis, sicut & excommunicationis nullus est favor concessus, qui tamen concessus esset, si seclusa necessitate baptizandi, possent ministrare hoc Sacramentum. Sayr. c. 7. cit. n. 6. Suar. sect. 1. cit. n. 8. Filliuc. n. 33. cit. Bonac. n. 5. Palao n. 5.

351. Secundum est confirmatio. De hoc idem dicendum, quod de Baptismo, nam, quamvis ista non sit Sacramentum necessitatis, est tamen Baptismo accessorium, & illius quasi complementum, ideoque concessio hoc, etiam illud concessum videtur, non utcumque, sed cum omni sua solennitate, apertis januis, sicut si interdictum non esset. Sylv. V. Interdictum 5. n. 9. Covar. p. 2. §. 2. n. 7. Sayr. c. 7. cit. n. 6. S. ar. sect. 1. n. 7. Bonac. n. 4. Barbof. de Offic. Episc. alleg. 31. n. 23. Laym. c. 3. cit. n. 1. Palao n. 6. Pirhing n. 229. §. 230. not. 2. Wiefn. n. 133. Reiffenst. n. 199. §. 200. la Croix tom. 8. l. 7. n. 418. & sumitur ex c. quoniam 19. b. tit. in 6. ubi additur, posse etiam in loco specialiter interdicto confici Chrisma; quia est necessarium Confirmationi, & hac concessa, concedi debent, quae ad illam conficiendam sunt necessaria. Palao n. 6. cit. Dubitatio esse potest de Ministro, & Suscipiente: quae dirimi distinctione potest; nam si Interdictum sit generale, ministrare sic interdictus, & recipere hoc Sacramentum potest, non verò si specialiter persona sit interdicta: & quidem sic interdictus ministrare licet non potest; quia c. Clerici 3. c. latores 4. de Cler. excomm. ministr. & c. si sententia 16. b. tit. in 6. tam Excommunicati, quam Interdicti prohibentur ministrare Divina: recipere verò hoc Sacramentum nequit; quia ut licet illud recipiat, prius satisfactionem exhibere, vel si hoc nequeat, cautionem praestare debet arg. c. alma 24. b. tit. in 6. Suar. n. 9. Bonac. n. 4. Palao n. 7. Wiefner n. 133.

353. Tertium est Sacramentum Pœnitentiae. Hoc Jure antiquo solis moribundis, & peregrinis concedebatur c. quod in te 11. de Pœn. §. remiss. Jure recentiore conce-

ditur omnibus, duplici conditione apposita c. alma cit. Prima est, ne pœnitens Sacramentum hoc recepturus sit excommunicatus Excommunicatione reservata, & imposita, quòd Interdicto pertinaciter causam dederit. Suar. D. 33. sect. 1. n. 15. Avil. p. 5. D. 4. sect. 1. dub. 3. concl. 4. Bonac. D. 5. p. 3. §. 3. n. 1. Palao l. cit. n. 8. Pirhing n. 231. Reiffenstuel n. 201. Secunda est, ne absolvendus causam culpabilem interdicto dederit; nam eo casu debet prius satisfactionem condignam exhibere, vel de satisfaciendo cautionem idoneam praestare, aut si neutram possit, jurare debet se satisfacturum, cum primum poterit, uti cavetur c. alma cit. Suar. l. cit. n. 20. Bonac. n. 2. Palao n. 8. cit. Barbof. in c. alma cit. n. 4. Engl. n. 93. Pirh. Reiffenst. l. cit. Quod dictum est de receptione hujus Sacramenti, etiam dicendum de ejus administratione; potest enim administrari in loco interdicto, & à persona generaliter interdicta non verò à persona specialiter; quia huic quælibet Sacramentorum ministratio extra casum necessitatis prohibita est: si tamen ab interdicto specialiter etiam denunciato administraretur; probabilis Sacramentum validum erit; quia interdictum non Jurisdictionem, sed solum Divinorum tollit. Bonac. l. cit. n. 2. Palao n. 8. cit. fin.

Quartum est Sacramentum Eucharistiae 354. Hoc tempore Interdicti localis, aut personalis generalis potest, & debet administrari his, qui constituti sunt in probabili mortis periculo vel ob infirmitatem, vel ob aliam causam extrinsecam, qualis est navigatio diuturna, praeliatio, partus difficilis, condemnatio ad mortem, dummodo Interdicto causam non dederint, aut fuerint aliunde specialiter interdicti; nam hi, ut ministrari eisdem Eucharistia hoc casu possit, debent antè praestare satisfactionem condignam, vel si hanc praestare nequeant, cautionem pignoratitiam, fidejussoriam, vel saltem juratoriam c. quod in te 11. de Pœn. §. remiss. c. permittimus 57. b. tit. & c. alma 24. eod. in 6. Potestque hoc casu ac debet SS. Sacramentum ad domum aegroti deportari solita cum solennitate, comitantibus Clericis, candelis accensis, pulsatis cymbalis c. sanè 10. de celebr. Missar. Delato Sacramento etiam licitum est Sacerdoti populo illud ostendere ad adorandum, & cum ipso eidem benedicere; quia per interdictum non prohibetur visus, ostensio, & adoratio, nisi in Missæ Sacrificio. Sayr. l. 5. c. 7. n. 28. Suar. D. 33. sect. 1. n. 27. Palao p. 4. cit. §. 1. n. 10. Pirh. n. 232. Wiefn. n. 135. Extra mortis articulum nec ministrare, nec recipere Eucharistiam licet in loco interdicto, etiam personis innocentibus c. quod in-

in te c. permittimus, & c. alma cit. Excipitur, nisi super ejus receptione speciali privilegio muniti sint, sicut ferè sunt Religiosi, & Moniales. *Compend. Privil. Societ. Jesu Interdictum, & V. communicare, Wiestn. n. 135.*

355 Quintum est *Extrema Unctio*. Hoc Sacramentum ex constanti omnium Sententia in nullo Interdicto locali, aut personali ministrari potest, etiam illis diebus, quibus juxta *infra n. 365.* dicenda celebrare Divina, & interesse iisdem permissum est c. quod in te cit. & c. non est vobis 11. de Sponsal. Et extenditur prohibitio hæc etiam ad Clericos, & ex his ad illos quoque, quibus aliàs concessum est tempore Interdicti Sacrificium Missæ, & Divina Officia celebrare, ut colligitur ex c. quod in te cit. ubi postquam Pontifex dixit, omnibus tempore interdicti prohibitam esse extremam Unctionem, & Ecclesiasticam Sepulturam, subdit, Sepulturam Ecclesiasticam Clericis servantibus Interdictum concedendam esse, tacite ergo prohibitionem Extremæ Unctionis in vigore suo relinquit *arg. c. nonne 5. de præsumpt.* Excipiuntur 1. qui privilegium speciale circa hoc sibi concessum habent, quale habent Religiosi mendicantes, & qui cum iis in privilegiis communicant; nam hi ministrare, & recipere hoc Sacramentum tempore interdicti possunt, ex privilegio relato in *Compend. Min. V. Unctio extrema, & in Compend. Privil. Societ. V. eod.* Excipitur 2. si infirmus nullum aliud Sacramentum possit recipere; tunc enim potest illi Extrema Unctio ministrari ex præsumpta Ecclesiæ voluntate; quia non est credendum, Ecclesiam suis fidelibus, & maximè morituris, subsidium Sacramentorum denegare velle, maximè cum salus æterna infirmi, Sacramento non recepto, non leviter periclitetur, cujus periculum maxima ex parte temperatur, Sacramento Extremæ Unctionis recepto. *Chapeauvill. de mod. administr. Sacr. temp. pest. post c. 4. q. 3. Laym. l. 1. tr. 5. p. 4. c. 2. n. 1. de Sacramento Extremæ Unctionis. Palao D. 5. p. 4. §. 1. n. 20. Pirhing n. 234. Könign. 50. Wiestner n. 136. Reiffenstuel n. 203.*

356 Sextum est *Ordo*. De quo certa sententia est, in loco interdicto, & personis specialiter interdictis nullo modo conferri posse; bene tamen generaliter interdictis in loco non interdicto. *Covar. in c. alma p. 2. §. 3. n. 4. Navar. Man. c. 27. n. 179. Henriq. l. 13. c. 45. n. 1. Suar. D. 33. sect. 1. n. 45. Laym. n. 1. cit. 5. de Sacram. Ord. Palao n. 21. Magnif. P. Schmier p. 1. de Delict. c. 3. n. 251.* Ratio est, quia qualibet Sacramentorum receptio, & administratio in loco interdicto, & personis specialiter in-

terdictis est prohibita; secus verò iis, qui generaliter interdicti sunt, in loco non interdicto c. *responsio 43. h. tit. & Sacramentum Ordinis nullibi reperitur exceptum.* ergo etiam de hoc intelligenda est procedere prohibitio generalis. Excipitur, si contingeret, in aliqua Provincia esse tantam Sacerdotum penuriam, ut Sacramentum Pœnitentiæ, & Eucharistiæ commodè infirmis ministrari non posset; tunc enim probabilis licita esset Ordinatio in loco interdicto, ut contra *Sylv. Covar. Ugolin. rectius docent Abb. in c. 11. de Sponsal. n. 8. Henriq. c. 45. cit. n. 4. Sayr. l. 5. c. 7. n. 38. Bonac. D. 5. p. 3. §. 3. n. 3. Laym. c. 2. cit. n. 1. Palao n. 23. Pirhing n. 235. Wiestner n. 136.* Ratio est, quia c. alma cit. permittuntur aliqua Sacramenta ministrari, & confici tempore Interdicti, consequenter ergo permittenda est Ordinatio Ministrorum, qui ad id fuerint necessarii; aliàs inutilis esset ista concessio. *Conf. à pari:* ex eo, quòd tempore Interdicti concessa sit ministratio Baptismi, & Confirmationis, concessa etiam censetur Benedictio fontis, & confectio Chriftatis, sine quibus ministrari illa Sacramenta non possunt, ergo cum neque sine Ministris ministrari Sacramentum Pœnitentiæ, & Eucharistiæ possit, ex horum concessione rectè inferitur concessa illorum Ordinatio. Sed ut bene *Sayr. & Palao l. cit.* notant, hic casus rarò, vel nunquam contingere potest; quia cum Episcopus ad locum non interdictum accedere, vel iniciandos ad Episcopos propinquiores mittere possit, non facile contingere potest talis necessitas.

Septimum est *Matrimonium*. De hoc satis convenit inter DD. quòd ab eo contrahendo removeantur specialiter interdicti, si contumaces existant; quia obicem ponunt gratiæ per Sacramentum Matrimonii recipiendæ. An verò illud contrahi tempore Interdicti locali, & à personis generaliter interdictis possit, controversa est inter DD. Negant *Ugol. tab. 5. c. 7. §. 3. n. 1. & c. 10. §. 1. n. 1. Suar. D. 33. sect. 1. n. 51. Bonac. D. 5. p. 3. §. 3. n. 8.* cum aliis ex ratione, quòd Sacramentorum receptio generalis Interdicti tempore sit prohibita, Matrimonium autem non sit exceptum.

Sed verius potest contrahi in loco in interdicto, & à personis generaliter interdictis. Ita *Abb. in c. 11. n. 8. de Sponsal. Sylv. V. Interdictum 5. n. 9. Covar. in c. alma p. 2. §. 3. n. 7. Navar. Man. c. 27. n. 179. Henriq. l. 13. c. 45. n. 3. Tolet. l. 1. c. 20. n. 9. Avil. p. 5. D. 4. sect. 1. dub. 6. Sanch. l. 7. de Matr. D. 8. n. 2. Tann. tom. 4. q. 10. dub. 8. n. 150. Coninck*

ninck *D. 17. dub. 2. n. 48.* Laym. *l. 1. tr. 5. p. 4. c. 2. n. 1.* Palao *tr. 29. D. 5. p. 4. S. 1. n. 25.* Vallens. *hic §. 12. n. 4.* Engl. *n. 94.* Pirh. *n. 236.* Wiestn. *n. 136. fin.* la Croix *n. 418.*
 § 420. Ratio est, quia Matrimonium principaliter est contractus humanus, & politicus, cui ratio Sacramenti ex Christi institutione annexa est, atqui contractus humani tempore interdicti non prohibentur, ergo neque contractus Matrimonii ob Sacramenti rationem adjunctam censeretur debet prohibitus, cum accessorium sequatur naturam principalis. Imò etiam specialiter interdicti, si poenitentes, & contriti sint, nullatenus ab eo contrahendo excluduntur; quia non prohibentur ex vi Censuræ, sed ex vi obicis, qui per poenitentiam remouetur, Sylv. Navar. Henriq. Tolet. *l. cit.* Sanch. *n. 5.* Palao *n. 27.*

359. Benedici tamen nuptiæ tempore interdicti non possunt, ut contra Rosell. Angel. & alios docent Navar. *n. 178.* Henriq. *c. 44. n. 2.* Sayr. *l. 5. c. 7. n. 41.* Sanch. *D. 8. cit. n. 10.* Palao *n. 28.* Pirhing *n. 236.* la Croix *n. 420.* Ratio est, qui licet Benedictio sit accessorium ad nuptias, tamen non ita necessaria est, ut confessio Chrismatis ad Confirmationem: & præterea Benedictio est diversæ rationis à nuptiis; Matrimonium enim ad contrahentes spectat, Benedictio ad Clericos, & sub Officio Divino continetur: unde sicut istud, ita & Benedictio Interdicti tempore prohibita erit. Excipitur, nisi conjuges privilegium habent assistendi Officis Divinis tempore Interdicti; tunc enim possent eorum nuptiæ benedici, servato moderamine *c. alma* præscripto. Idem dicendum, cum ob Festivitates *n. 365.* recensendas Divina Officia permittuntur. Palao *n. 29.* & apud hunc Sylv. Covar. Henriq. Sanch. Sayr. Bonac.

366. Ad Argumentum contrarium *n. 357.* allatum dico, illam prohibitionem intelligendam esse de Sacramentis purè Spiritualibus, & quæ Ecclesiæ Ministris dispensanda relinquuntur, quale Matrimonium non est, cum contractu humano, & politico naturatur, & ab ipsis contrahentibus ministratur: eaque de causa non fuit necesse illud à prohibitionem generali excipi; quia sub ipsa non comprehendebatur.

361. Dub. 2. quid veniat nomine Officii Divini, dum hoc prohibetur tempore Interdicti? R. sub nomine Officii Divini veniunt, quæ primò, & per se annexa sunt alicui Ordini Sacro, & quæ à solis Clericis ex institutione Christi, vel Ecclesiæ fieri permittuntur, uti sunt Sacrificium Missæ, benedictio olei, chrismatis, fontis pro Baptismo conficiendo, Ramorum in Dominica Palmarum, Cereorum in die Purificationis, Nuptiarum; item benedictio templi, R. P. Schmalzgrueber *L. V. T. II.*

vestium, aut vasorum Sacrorum, aquæ benedictæ, consecratio Altaris, Denique Horæ Canonice, & Officium B. V. cum Psalmis, & Litanis, si in communi dicantur, & in loco ad id specialiter deputato, & cum ordinaria solennitate. Ista omnia tempore interdicti, secluso privilegio, fieri nequeunt. Palao *tr. 29. D. 5. p. 4. S. 2. n. 1.* Reiffenstuel *hic n. 204.* Magnif. P. Schmier *p. 1. de Delict. c. 3. n. 248.*

Dixi 1. quæ primò, & per se annexa sunt alicui Ordini Sacro: Unde sub Officiis Divinis non comprehenditur Concio; quia non ad DEUM, sed ad populum instruendum ordinatur: neque Benedictio mensæ, recitatio itinerarii Clericorum, aliorum Psalmorum absque Ordine Divini Officii, Litaniarum, adoratio Crucis in die Veneris Sancto &c. modò omittatur solennitas, cum qua ista fiunt à Clericis. Navar. *Man. c. 27. n. 176.* Henriq. *l. 13. c. 44. n. 2.* Sayr. *l. 5. c. 3. à n. 38.* Suar. *D. 34. sect. 3. à n. 1.* Palao *n. 1. cit.* Vallens. *hic §. 12. n. 4.* Pirh. *n. 230.* Reiffenst. *n. 205.*

Dixi 2. quæ à solis Clericis &c. Ubi comprehenditur etiam recitatio publica, & solennis Horarum Canoniarum facta à Monialibus: nam licet illa recitatio, ut à Monialibus fit, non sit Ordini Sacro annexa; quia tamen per se, & ex institutione sua recitatio solennis Horarum Canoniarum à Ministris ordinis peragitur, & in ordine ad prædictum munus peragendum Ministri consecrantur, ea de causa Monialibus, quibus hæc solennis recitatio indulgetur, censenda est tempore interdicti prohibita. Suar. *sect. 3. cit. n. 8.* Laym. *l. 1. tr. 5. p. 4. c. 2. n. 2.* Palao *l. cit.*

Dixi 3. cum ordinaria solennitate: nam si Horæ Canonice recitentur in domo privata, vel etiam in aperto campo absque ulla solennitate, talis recitatio tempore interdicti non foret prohibita; quia peragitur non ut à Ministris Ecclesiæ, sed tanquam à privatis fidelibus. Imò per *c. quod in te 11. de Pœn. & remiss.* Horas dicere non cantando, sed legendo Clerici possunt bini, vel terni etiam in Ecclesia. Similiter non prohibetur tempore interdicti privata recitatio Psalmorum Gradualium, ac Poenitentialium, Officii B. V. Salutationis Angelicæ, & similibus precationum ad pulsam campanarum &c. Navar. *n. 176.* Laym. *n. 2.* Wiestner *n. 138.*

Dixi 4. secluso privilegio. Talia privilegia complura sunt sive Corpore Juris communis clausa, sive extra illud. Et 1. quidem hoc privilegium datum est in *c. alma cit.* Festivitatibus Natalis Domini, Paschæ, Pentecostes, & Assumptionis B. V. in quibus interdictum suspenditur: quam suspensionem postmodum Martinus V. *Const. incipit ineffabile*, & Eugenius IV. *Const.*

Const. incipit *Excellentissimum* extendit ad Festum Corporis Christi, & totam illius Octavam: deinde Leo X. ad Festum Immaculatæ Conceptionis pro tota Hispania. In his ergo solemnitatibus licet apertis januis, & cum omni solemnitate Sacerdotibus celebrare Missam, & alia Divina Officia, & fidelibus, modò interdicto causam non dederint, aut aliunde sint specialiter interdicti, Sacrificio Missæ interesse: & probabilius etiam Eucharistiam recipere Suar. D. 33. cit. sect. 1. n. 37. Coninck D. 17. dub. 2. n. 36. Filiuc. tr. 28. c. 2. n. 32. Palao l. cit. §. 1. n. 13. Ratio est, quia Jure antiquo omnibus assistentibus Missæ Sacrificio concessum erat de ipso Sacrificio communicando participare, ergo cum his diebus possint fideles assistere Sacrificio, etiam concessum censetur, ut sub eo communicent. Et fortè hanc ob causam textus non fuit usus verbo *assistere sed participare*, ut ex eo colligeretur, non solum illos Sacrificio Missæ, & Divinis Officiis assistere, sed etiam SS. Christi Corpus communicando participare posse. Idem dicendum videtur de Religiosis, & aliis omnibus, quibus datum est privilegium, ut interdicti tempore possint assistere Sacrificio Missæ, Suar. l. cit. n. 35. & 36. Filiuc. n. 42. Palao n. 25. contra non paucos alios.

567 2. Per c. *permittedimus* 47. b. tit. tempore Interdicti semel in hebdomade celebrari Missa potest ad conficiendam Eucharistiam pro infirmis: quæ facultas postea in c. *alma* cit. extensa est, ut jam non semel in hebdomade, sed singulis diebus Missæ celebrari possint, & Officia Divina peragi in quibuscunque Ecclesiis & monasteriis: modò observentur conditiones in c. *alma* cit. præscriptæ. 1. ut Divina fiant submissa voce, h. e. absque solenni cantu, & taliter, ut ab iis, qui extra Ecclesiam fuerint, audiri non possint, bene tamen ab iis, qui sunt intra Ecclesiam, percipi. 2. ut januæ omnes sint clausæ, per quas aditus ad Ecclesiam patet: debentque portæ sic esse clausæ, ut ab existentibus extra Ecclesiam videri non possint Divina Officia, ideòque perforatæ esse non debent arg. Clem. 1. b. tit. ubi arguuntur Religiosi, quod in portis Ecclesiarum tempore interdicti fecerint foramina. 3. ne pulsentur campanæ ad Missam, & divina Officia; nam cum populus convocandus non sit, sed potius à Divinis arcendus, non erat expediens signo usitato ad illius convocationem uti: quod aded verum est, ut nec usus illius tintinnabuli parvi ad *Sanctus*, & elevationem Hostiæ liceat. Pulsari tamen campanæ possunt ad ea, quæ non sunt Officia divina, e. g. ad convocandum populum pro Concione, ad Salutationem Angelicam, ostensionem Reliquiarum, delationem Eucharistiæ, illius-

que comitatum, Sylv. V. interdictum §. n. 7. Covar. p. 2. §. 4. n. 5. Suar. D. 34. sect. 2. n. 19. Palao p. 4. §. 2. n. 14. Wiestner n. 139. 4. ut Excommunicati, & interdicti excludantur, intellige, denuntiat; quia hos tantum tenemur vitare *Extrav. ad evitanda sepius cit.* Quodsi interdictus nollet exire post monitionem, & expelli non posset, cessandum erit à celebratione, sicut supra dictum est de Excommunicato. Hoc autem intelligendum est tantum, quando celebratio Missæ fit in loco interdicto; nam si fiat in loco non interdicto, & interdictus nollet exire, non tenetur Sacerdos desistere à celebratione Missæ: & ratio est, quia Jura prohibentia celebrationem coram interdicto loquuntur de loco interdicto, in quo non permittunt celebrari divina, nisi interdictis, & Excommunicatis exclusis. Suar. l. cit. n. 10. Palao n. 15. 5. ut ad divina in loco interdicto ex privilegio hoc celebranda non admittantur Laici; quia privilegium concessum est tantum Clericis: quorum tamen nomine veniunt omnes personæ Ecclesiasticæ, quæ privilegio Canonis, & fori gaudent, & probabiliter etiam Clerici conjugati, neque excludi Clerici exteri debent. Palao n. 4. & alii ab hoc *citt.* Sunt tamen aliqui casus, in quibus etiam tempore interdicti Laici non interdicti admitti ad divina possunt, ut cum Laico confertur prima Tonfura, aut Virgo Monialis benedicenda est; quia licet hæc actiones incipiant à persona Laica, finiuntur tamen in Ecclesiastica. Item ex necessitate Sacrificii, cum Sacerdos Ministro ad aram indiget, nec Clericum habet. Et denique per consequentiam ad privilegium, ut cum Dominus, qui tempore interdicti Divinis potest assistere, secum ducit comitatum famulorum. Palao §. 2. n. 16.

Circa Privilegium n. præc. explicatur 166 duplex occurrit difficultas ulterius explicanda. 1. quidnam veniat nomine Ecclesiæ, & Monasterii, quibus per c. *alma* tempore interdicti conceditur celebratio divinarum? 2. in quonam interdicto locum habeat hoc Privilegium? Ad 1. nomine Ecclesiæ hic veniunt etiam Hospitalia auctoritate Episcopi erecta, & nomine Monasterii tam virorum, quam seminarum conventus: quia cum hoc sit Privilegium, & Corpori Juris communis insertum, latè interpretandum est. Covar. in c. *alma* p. 2. §. 4. n. 2. Sanch. l. 7. de matr. D. 8. n. 13. fin. Sayr. l. 5. c. 5. n. 21. Palao §. 2. n. 5. Probabilis autem excluduntur Oratoria privata, & alia loca, quæ communiter nomine Ecclesiæ, vel Monasterii non veniunt. Calder. tr. de interd. membr. 6. Franc. in c. *alma* §. *adjuvamus* n. 1. Covar. §. 4. cit. n. 1. Sanchez n. 13. Palao n. 7. contra Navar. Ugolin. Henriq. & plures alios probabiliter

ter afferentes contrarium. Ratio est, quia prohibitio divinorum Officiorum, vi interdicti facta, servanda est, nisi in casibus Jure expressis c. *sententia* 16. h. tit. in 6. at solum invenitur excepta celebratio in Ecclesiis, & Monasteriis. ergo extra Ecclesias, & Monasteria prohibitio servanda est.

Conf. finis cur Pontifex Officia Divina fieri permittat in Ecclesiis, est, ne populi devotio tepescat, pullulent Hæreses, & Ecclesie debitis obsequiis priventur. atqui hic finis non procedit in Oratorii privatis, & aliis locis; etenim in illis non peragantur divina, nullum simile est periculum. ergo &c.

368 *Ad 2.* Concessio hæc c. *alma* solum intelligenda est de Interdicto locali generali, non speciali; quia textus in principio fecit sermonem de locis interdicto subjectis, & dispositio Legis ex illius principio interpretationem sumit. *Conf.* quia privilegium in c. *alma* cit. datum, est extensio privilegii antea dati Episcopis per c. *quod nonnullis* 25. de *privil.* nam iisdem prope verbis conceptum est. atqui privilegium Episcoporum expressè loquitur de interdicto generali loci, neque ad speciale extenditur, ut patet ex textu ibi *Cum nomine terre interdictum fuerit.* ergo &c.

Unde quando fuerit interdictum locale speciale, id solum licebit, quod licitum fuit Jure antiquo per c. *permittedimus* 47. h. tit. scilicet, ut semel tantum in hebdomade legi Missa possit ad renovandam Eucharistiam pro infirmis. Quodsi interdictum sit generale personale populi, nihil impedit quotidie celebrari in Ecclesiis Divina, modò serventur conditiones n. 366. relatæ: & ratio est, quia ex vi hujus interdicti non sunt interdictæ Ecclesie, neque Clerici, ut dictum est *suprà* n. 338.

369 *Dub. 3.* quomodo interdictum privet Sepulturam Ecclesiasticam? 370, distinguendo inter species interdicti; nam 1. Si interdictum est generale loci, ejus durante tempore sepeliri fideles prohibentur c. *quod in te* 11. de *pen. & remiss.* Et extenditur prohibitio hæc non solum ad adultos, sed etiam ad infantes; quia prohibitio ista viventes respicit, quos obligat, ne fidelibus concedant Sepulturam Ecclesiasticam Navar. *Man. c.* 27. n. 168. Henric. l. 13. c. 42. n. 3. & c. 49. n. 2. Laym. l. 1. tr. 5. p. 4. c. 2. n. 3. Bonac. D. 1. p. 5. n. 9. Palao tr. 29. D. 5. p. 4. §. 3. n. 1. Pirhing hic n. 241. not. 3. Wiestner n. 140. Reiffenstuel n. 212. la Croix tom. 8. l. 7. n. 421. Interdicto tamen sublato, corpora tumulorum in loco profano exhumanda, & ad Sacrum locum transferenda sunt, Engln. 97. Reiffenstuel n. 214. cum aliis cit.

370 *Excipiuntur* 1. Clerici, quibus de cedentibus conceditur Sepultura Ecclesiastica c. *quod in te* cit. modò Interdicto spe- R. P. Schmalzgrueber L. V. T. II.

ciali personali non sint ligati, vel culpam culpabilem interdicto dederint. Suar. D. 35. *sect. 1. n. 4.* Palao §. 3. cit. n. 2. Pirhing n. 241. not. 3. Wiestn. n. 140. Magnif. P. Schmier p. 7. de *Delict. c. 3. n. 253.* Intelliguntur nomine Clericorum omnes personæ Ecclesiasticæ, sive Sæculares, sive Regulares, viri, & fœminæ; etiam Religiosum Novitii: imò & conjugati, si habitum, & tonsuram deferant, & ab Episcopo designati sint alicui Ecclesie in illius Ecclesiasticum obsequium. Palao l. cit. Pirh. n. 229. In usu tamen privilegii istius observandæ sunt conditiones, quod in te cit. præscriptæ.

1. ut Sepultura detur his Clericis in Cœmeterio Ecclesie: per quam conditionem videtur excludi Ecclesia, quæ nomine Cœmeterii non venit; nam concessio accessorio, non conceditur principale, imò tacitè denegatur. Hodie tamen usus obtinuit, ut nomine Cœmeterij comprehendatur quilibet locus Sacer, sepulturæ fidelium destinatus. Palao n. 3. & hoc teste communis. 2. ut fiat sine compulsionem campanarum: quæ conditio explicanda est juxta dicta n. 366. 3. ut non fiat cum solennitate, Ecclesiastica scilicet; nam quæ pertinent ad humanum honorem, non prohibentur. 4. ut fiat cum silentio, hoc est, absque Officiis Divinis more Ecclesiastico dicendis. Wiest. n. 141.

Excipiunt aliqui 2. Festivitates n. 366. 371 *cit.* relatas, ubi putant, quorumlibet defunctorum corpora sepeliri publicè, & ritu solenni posse. Fundantur 1. quia, quibus communicamus vivos, defunctis communicare possumus *can. sanè 1. caus. 22. q. 2.* sed in his Festivitatibus licet Clerici cum omnibus fidelibus in Officiis Divinis communicant. ergo etiam cum illis jam defunctis communicare poterunt. 2. Sepultura Sacra non tam ratione sui, quam ob Divina Officia ei adjuncta prohibetur, ergo concessis Divinis Officiis, Sepultura etiam concedi censebitur. 3. c. *alma* cit. est favorabile, & nemini nocivum, estque Corpori Juris communis insertum, ergo est amplè interpretandum, ut comprehendat non solum Officium Divinum, quod pro vivis peragitur, sed etiam quod peragitur pro Defunctis.

Hæc Sententia etsi sit valde probabilis 372 *lis*, probabilior tamen est negativa, quam tenet Gloss. in *Clem. 1. v. à Jure de Sepult.* Covar. in c. *alma* p. 2. §. 5. n. 6. Suar. D. 35. *sect. 1. n. 15.* Coninck D. 17. *dub. 2. n. 55.* Avil. D. 4. *sect. 3. dub. 3.* Fill. tr. 18. n. 99. Hurtad. de *Interd. diffc. 9.* Palao §. 3. cit. n. 5. la Croix n. 421. Ratio est, quia privatio Sepulturæ Ecclesiasticæ est effectus distinctus à privatione Divinorum Officiorum, ergo istis concessis, non hoc ipso videtur concessa Sepultura. Ex quo sequitur;

tur, neque illum, qui habet privilegium assistendi Officiis Divinis, aut recipiendi Sacramenta tempore interdicti, ex vi huius privilegii tantum, in loco Sacro interdicto sepeliri posse. Palao l. cit. n. 7, qui tamen addit, si privilegium alicui concederetur sub hac generalitate, ut ad Divina admitteretur, talem posse ex vi illius Ecclesiastica Sepultura tradijquia ex illa generali concessione videntur omnes effectus interdicti suspendi.

373 Neque obstant Argumenta allata in contrarium. Ad 1. Axioma illud procedit, ut in ea re, in qua communicamus vivis, etiam communicare defunctis possimus, non autem in diversa: unde cum non communicemus vivis in Ecclesiastica Sepultura, sed solum in Officiis Divinis, infertur solum in Officiis Divinis cum defunctis communicare nos posse. Ad 2. negatur, Ecclesiasticam Sepulturam prohiberi ratione Divinorum Officiorum tantum, siquidem verè ratione sui prohibetur. Ad 3. c. alma est latè interpretandum, sed non ultra verborum proprietatem: unde cum privilegium illud solum sit de Divinis Officiis, efficitur sola Divina Officia, non verò Ecclesiasticam Sepulturam permitti.

374 2. Si Interdictum sit Locale speciale, nemini dubium est Ecclesiasticam Sepulturam prohiberi. Solum est controversia, an exemptio, & privilegium Clericis concessum, & n. 370. explicatum etiam extendatur ad interdictum Locale speciale? Ratio dubitandi est, quia c. quod in te cit. ubi Sepultura Ecclesiastica conceditur Clericis decedentibus, sermo est de interdicto generali locali, non igitur extendi concessio ista debet ad interdictum locale speciale.

Sed dicendum, Clericum, saltem si illiusmet Ecclesie sit, sepeliri in ea posse: nam esto, quod expediens sit, ut si fieri commode possit, sepeliatur in Ecclesia non interdicta, nulla tamen huius est obligatio, cum nullibi inveniat Clericus à Sepultura loci specialiter interdicti exclusus; textus enim c. quod in te interdicti generalis duntaxat mentionem facit, non ut excluderet interdictum speciale, sed quia Generale frequentius est, Palao §. 3. n. 8, Wiestner n. 141. Schmiern. 253.

376 Dixi, saltem si illiusmet Ecclesie sit; nam gravior est dubitatio, an in loco specialiter interdicto sepeliri alii possint? Negant Sylv. Covar. Henriq. quia cum habeant Ecclesias non interdictas, in quibus sepeliri possunt, non debet Ecclesia interdicta ipsis concedi. Sed est hoc convenientius sit, probabilius tamen potest sepeliri Clericus extraneus etiam in Ecclesia interdicta non sua. Sayr. l. 5. c. 8. n. 13. Suar. D. 35. sect. 2. n. 4. Avil. p. 5. D. 4. sect. 3. dub. 3. v. secun-

dò, Palao n. 8. cit. v. si verò. Ratio est, quia nullus textus concessam Clericis Sepulturam tempore interdicti localis restringit ad propriam Ecclesiam,

3. Si interdictum sit personale, iterum constat sic interdictum privatum esse Sepulturam Ecclesiasticam, sive deinde generale illud sit, sive speciale c. Episcoporum 8. de Privil. in 6. & Clem. 1. de Sepult. Et idem est, si causam culpabilem interdicto dederit; quia hic habetur ut personaliter interdictus. Neque in hac parte alicui etiam Clerico favor ullus conceditur. Palao l. cit. n. 10. Debet tamen esse denuntiatus; nam post Extrav. ad evitanda nemini neganda est Sepultura Ecclesiastica ex vi alicujus Censuræ, vel Sententiæ, nisi prius fuerit ea persona, vel sententia denuntiata, ut colligitur ex ipsa Extrav. c. Episcoporum cit. & c. ut privilegia 24. de Privil. Navar. c. 27. n. 187. Suar. D. 33. sect. 3. à n. 2. Palao n. 10. cit. Pirhing n. 242. Wiestner n. 141. fin.

Nominatim denuntiatus interdictus, si decedat absque absolutione, & nullum poenitentiae signum dederit, aut talis signi ab ipso dati probabilis nulla sit opinio, extra locum Sacrum sepeliendus est. At si constet tale signum dedisse, poterit, præstita indirecta absolutione ab interdicto, Ecclesiasticæ Sepulturæ tradi, Sayr. l. 5. c. 8. n. 22. Avil. p. 3. D. 4. sect. 3. dub. 1. fin. Palao l. cit. n. 11. la Croix tom. 8. l. 7. n. 421. fin.

Dub. 4. quomodo Interdictum prius vet Ingressu Ecclesie? Ut interdictum post se trahat hunc effectum, requiritur specialis Sententia; quia non est annexus interdicto absolute, sed est quasi novum interdictum, Palao tr. 29. D. 5. p. 4. §. 4. n. 1. Nomine Ecclesie autem hic venit quodlibet templum auctoritate Episcopi deputatum ad Sacra peragenda c. Ecclesia 9. de Immun. Eccl. Privatus ergo ab ingressu Ecclesie non potest Ordinem Sacrum exercere in Ecclesia, neque ibi Officia Divina audire: bene tamen hoc potest in Oratorio privato, aut agro, nisi simul sit simpliciter interdictus; quia non est privatio absoluta, sed limitata, scilicet in loco illo. Sylv. V. interdictum 6. q. 5. & V. Suspendio n. 5. Navar. Man. c. 27. n. 175. Covar. in c. alma p. 2. §. 1. n. 3. Suar. D. 35. sect. 4. n. 6. Avil. p. 5. D. 4. sect. 3. dub. 5. concl. 4. Laym. l. 1. tr. 5. p. 4. c. 1. n. 4. Palao §. 4. cit. n. 2. Circa hoc interdictum Partiale.

Difficultas 1. est, an in Coemeterio possit sic interdictus Divina celebrare, vel audire? Ratio dubitandi est, quia Sepultura in Coemeterio sic interdicto prohibetur, ergo etiam censenda est prohibita celebratio, & auditio Divinorum. Conf. nam

nam Cœmeterium contiguum Ecclesiæ, tanquam accessorium Ecclesiæ, sub Ecclesia videtur comprehensum: & hinc interdicta Ecclesiæ, etiam ipsum interdicuntur c. si civitas 17. h. tit. in 6.

381 Sed dicendum, posse sic interdictum in Cœmeterio Divina celebrare, & audire, non tamen sepeliri. Covar. §. 1. cit. n. 3. Suar. n. 12. & seqq. Palao n. 5. & alii ab hoc cit. Colligitur ex c. is cui 20. h. tit. in 6. ubi Pontifex loquens de Sepultura dixit, sic interdicto eam prohibitam esse tam in Ecclesia, quam in Cœmeterio: cum verò de Officiis divinis loqueretur, solum Ecclesiam expressit, subdens ibi celebrantem fieri irregularem. ergo satis indicavit, Officia divina in Cœmeterio non esse illi prohibita.

382 Ad Rationem dubitandi Neg. Conf. nam accessorium sequitur principale in favorabilibus, non autem in odiosis. Ad Conf. interdicta Ecclesiæ, interdicuntur etiam Cœmeterium, non quia accessorium hoc est Ecclesiæ, sed ne Interdictum eludatur, quod in presenti non procedit, quia hoc interdictum non afficit Ecclesiam, sed personam in ordine ad Ecclesiam.

383 Difficultas 2. an ita interdictus Ecclesiam ingredi, & ibi preces fundere possit tempore, quo ibi divina non celebrantur? Ratio dubitandi sumitur ex can. latorem 15. caus. 33. q. 2. ubi cuidam Matricidæ prohibetur ingressus Ecclesiæ per annum integrum, & subditur, ut ante fores Ecclesiæ stans, orans, & deprecans DEUM perseveret, ergo nequit intra Ecclesiam orare, & DEUM deprecari.

384 Sed dicendum, considerata Ecclesiæ intentione, quam habet tum in ædificandis Ecclesiis, tum in imponendo hoc partiali interdicto, veriore esse affirmativam. Navar. c. 27. n. 170. Sayr. l. 4. c. 7. n. 15. & l. 5. c. 9. n. 22. Avil. p. 5. D. 4. dub. 5. concl. 7. Laym. l. 1. tr. 5. p. 4. c. 1. n. 4. §. per hoc. Palao §. 4. cit. n. 5. Engl. hic n. 99. Ratio est, quia templa deputata præcipuè sunt, ut ibi Sacra solenniter peragantur, & populus ad ea audienda congregetur, ergo ingrediens Ecclesiam, quando Sacra non peraguntur, non videtur illam ingredi formaliter, ac proinde nec violare præceptum impositum, ne Ecclesiam ingrediatur, utpote quod intelligi debet de ingressu Ecclesiæ formali, & secundum suam institutionem.

385 Ad Rationem dubitandi in can. cit. non fertur interdictum, sed præceptum prohibitivum in pœnam delicti: vel si contendas, ibi imponi interdictum ab ingressu Ecclesiæ verum, dicendum est, eo textu Matricidam privari oratione in templo cum aliis, quando divina celebrantur: quod indicat textus ipse, qui post primum annum Matricida iste jubetur duobus sequentibus

stare, & orare in Ecclesia inter audientes. signum igitur est, tantum loqui de tempore, quo Divina fiunt.

Difficultas 3. an ex vi hujus interdicti sic interdictus ab ingressu Ecclesiæ prohibeatur etiam à recipiendis in Ecclesia Sacramentis? Ratio dubitandi sumitur ex argumento n. 384. allato; nam ideo sic interdictus prohibetur Ecclesiam ingredi, quando celebrantur divina, quia Ecclesia ad id est præcipuè deputata. atqui etiam deputata est ad receptionem Sacramentorum, ergo etiam hæc censetur esse prohibita. Conf. receptio Sacramentorum est aliquid nobilitus, quam Divinorum Officiorum assistentia, ergo à fortiori excludendus est à Sacramentorum receptione.

Sed etsi hæc Sententia sit satis probabilis, probabilior tamen, spectato Juris rigore, videtur negativa, quam etiam tenent Henriq. l. 13. c. 32. n. 2. Avil. p. 5. D. 4. dub. 5. concl. 6. Bonac. D. 5. de Interd. p. 5. n. 12. Palao §. 4. cit. n. 7. Ratio est, quia pœnæ non sunt extendendæ absque manifesto textu, vel ratione. atqui nullus est textus, ex quo colligatur huic partiali interdicto prohibitam esse Sacramentorum receptionem: imò ex c. sacro 48. hoc tit. & c. is cui 20. eod. &c. non leviter inferitur, eam concessam esse, cum ibi solum dicatur huic interdicto prohibita Divinorum celebratio, & auditio cum Ecclesiastica Sepultura. igitur cum mentionem non faciant de Sacramentorum receptione, hæc intelligitur permissa.

Neque obstat ratio dubitandi in contrarium; respondeo enim, quamvis Ecclesia deputata sit etiam ad Sacramenta ibi percipienda, non tamen vi interdicti hujus partialis sic interdicto prohiberi omnia, ad quæ Ecclesia deputatur, sed illa tantum, quæ ex aliquo textu colliguntur. Ad Conf. licet Sacramentorum receptio sit excellentior, quam assistentia Divinorum, non tamen inde probatur, etiam ipsam prohibitam esse, sed solum, quod prohiberi potuerit.

Quæritur 4. quid requiratur, ut obliget interdictum? R. ut liget interdictum, duo requiruntur. 1. ut interdictum denuntiatum sit; aliàs post Extrav. ad evitanda nec interdictum locale observare, nec personaliter interdictum vitare tenemur, esto, ipse personaliter interdictus abstinere à Divinis debeat, cum primùm censurâ istâ ligatur; quia ipsi, sicut excommunicatis, per Extrav. cit. nullus factus est favor. 2. ut passim observetur interdictum locale ab ijs, in quorum gratiam appositum est; aliàs si ipsi interdictum non observent, censetur Ecclesia illud remittere c. petistis 20. de Privil.

Dub. 1. quomodo peccet Clericus violans interdictum? R. omnes conveniunt.

niunt peccare mortaliter violando interdictum locale, vel personale ministrando Sacramentum, vel recipiendo; quia contra prohibitionem Ecclesie in re gravi delinquit, Palao *tr. 29. D. 5. p. 5. n. 1.* Quoad Officia Divina in loco interdicto dubitat Cajet. *V. Interdicti violatio.* Sed reliqui omnes constanter affirmant, ex se, & ex genere suo esse peccatum mortale, nisi ex ignorantia, vel materie levitate excusetur. Talis materia levis esset, si interdictus assisteret parti Officii Divini arbitrio prudentis non notabili. Palao *l. cit. n. 2.* qui *n. 3.* addit, Exercitio minorum Ordinum vix unquam à Clericis peccari mortaliter; quia horum Ordinum ministeria non exercentur à Clericis tanquam propria Ordinis, sed qualiter ab aliis Laicis exerceri solent.

391 Dub. 2. quomodo peccent Laici violentes Interdictum? *n.* si personaliter interdicti Sacramentum aliquod sibi prohibentur recipiant, sine dubio peccant mortaliter; quia directè ab eorum receptione vi personalis interdicti excluduntur, & cum materia gravis sit, non est, unde à peccato mortali excusentur. Idem est, si in loco interdicto illud recipiant; quia hoc ipso, quod Sacerdotibus prohibita sit talis Sacramenti ministratio, conf. Laicis prohibita est ejus receptio.

392 Ratione assistentiae in Divinis *Clem. gravis 2. b. tit.* quatuor referuntur casus, in quibus omnium sententià Laici violentes, vel violare facientes interdictum peccant mortaliter. 1. si compellant Clericum in loco interdicto publicè, & solenniter celebrare, 2. si pulsatis campanis, vel publico praconio præsument convocare populum ad audienda Divina in loco interdicto. 3. si præsument impedire, ne Excommunicati, vel interdicti nominatim exeant ex loco Sacro, quando sunt à Clero admoniti, 4. si ipsi met moniti recusent exire.

393 His addi solent quatuor alii. 1. si violenter se Divinis ingerant; quia gravem injuriam irrogant Ecclesie, & ejus Ministris. 2. si dolo, & fraude fingentes se Clericos esse, vel privilegium habere, Divinis assistant; quia decipiunt Ministros Ecclesie in re gravi. 3. si more Ecclesiastico Divina Officia solenniter peragant; quia Ordinis usum usurpant, & gravem injuriam Ordini Clericali irrogant. 4. si personaliter sint interdicti, & Divinis assistant, à quibus vi interdicti per se, & directè excluduntur. Et hoc verum est probabilius, etsi nullus contemptus, vis, aut fraus interveniat; quia assistentia Divinis Officiis materia gravis est, ad quam si ex Voto quis obligaretur, non est dubium, mortaliter in illius transgressione peccaturum, cum ergo ex vi interdicti hæc assistentia sit prohi-

bita Laicis, efficitur ipsos transgredientes hanc Legem graviter peccaturos, Suar. *D. 34. sect. 5. n. 4.* Filliuc. *tr. 18. n. 54. § 81.* Coninck *D. 17. dub. 3. n. 64. § 67.* Bonac. *D. 5. de interdict. p. 7. n. 1.* Palao *tr. 29. D. 5. p. 5. n. 7.*

Dub. 3. quæ sit pœna violentum in interdictum? Laicis violentibus Interdictum nulla certa pœna ipso Jure posita est, præter quatuor calus ex *Clem. gravis* relatis *n. 392.* his enim casibus incurrunt Excommunicationem reservatam Pontifici, ut constat ex *Clem. cit.* Debitum ergo solum procedit de Clericis: circa hos statutum est 1. ut si personaliter, vel generaliter interdicti, vel in loco interdicto celebrent, vel alium actum Ordini Sacro annexum exercent, Irregularitatem ipso facto incurrant *c. cum æterni 1. de Sent. § re jud. c. cum medicinalis 1. c. is qui 18. §. is verò § c. is cui 20. b. tit. in 16.* Mitius agitur cum non interdicto, si in loco non interdicto celebret, & ad Divina, Sacramenta, & Sepulturam admittat interdictos; nam hic ab ingressu Ecclesie arceatur, donèc ad arbitrium ejus, cujus sententiam contempsit, satisfaciatur competentem *c. Episcoporum 8. de Privil. in 6.* Irregularitatem tamen non incurrunt; quia nullibi constat, hanc pœnam ob delictum istud esse impositam. Sayr. *l. 5. c. 14. n. 34.* Suar. *D. 34. sect. 3. n. 8.* Palao *D. 5. p. 6. n. 2.*

2. Juxta complures DD. teste Palao *l. cit. n. 4.* violatores interdicti Localis suspensi sunt ab Officio, & Beneficio, conf. à Jurisdictione, quod colligunt *c. fin. de Excess. Prælat.* ubi Sententia temere violentis Interdictum, & omnia illius acta irrita declarantur. Verùm quia Sententia, & acta illa notoriè iniqua, & ejus Episcopi fuerunt, qui non solum interdictus ipse erat, sed insuper ad interdicti Apostolici violationem alios inducere, imò compellere maxima temeritate præsumebat, ex ejus actorum irritatione non inferitur legitime quod Jure lata sit Suspendio in quoscunque interdicti violatores. Quare melius dicitur, eos ab Officio, ac Beneficio suspendendos: quod colligitur *ex c. cit.* dispositione altera, quæ alios interdicti violatores spectat, & in eos hanc pœnam decernit, Bonac. *D. 5. de Interdict. p. 7. n. 4.* Gonzal. *in c. cit. n. 2.* Wiestner *bic n. 143. § 144. la Croix tom. 8. l. 7. n. 222.*

3. Idem Clerici interdicti violatores non gaudent privilegio, vi cujus in loco Sacro sepeliri possint tempore Interdicti per textum *c. is cui cit.* & argumento à contrario *c. quod in te 11. de Penit. § remiss.* Laym. *l. 1. tr. 5. p. 4. c. 3. n. 3.* Wiestner *n. 144.*

4. Clericus, vel Religiosus, etiam Monialis, violans interdictum Locale red-

ditur inhabilis ad electionem tam activam, quam passivam *c. is, qui §. is verò cit.* Gloss. *ibid. V. ineligibilis, Sylv. V. interdictum 6. n. 2.* Suar. *sect. 4. n. 16.* Palao *n. 3.* Wiestner *n. 144.* Reiffenstuel *n. 220.* Extenditur poena hæc à plerisque DD. etiam ad violatores interdicti personalis.

5. Religiosi, qui interdictum generale loci, quod ab Ecclesia Matrice observatur, in suis Ecclesiis non observaverint vel celebrando, vel admittendo alios ad Divina Officia, ultra prædictas poenas Excommunicationem incurrunt. Navar. *c. 27. n. 146.* Sylv. *l. cit. n. 3.* Suar. *n. 18.* Laym. *n. 3.* Palao *n. 5.* Wiestner *n. 144. fin.* Reiffenstuel *n. 218.* la Croix *n. 422.*

397 Qui verò violant interdictum admittendo aliquem ad Sepulturam Ecclesiasticam in loco interdicto, vel interdictum in loco non interdicto, extra casus Jure permisso, incurrunt Excommunicationem majorem, *Clem. 1. de Sepult.* Requiritur tamen, ut Interdictus sit denunciatus. Estque hæc eadem Excommunicatio, quæ lata est adversus sepelientes Excommunicatos in loco sacro: cum hoc tamen discrimine, quod interdictus sic sepultus non sit exhumandus, nisi fortè impenitentem confiteri decessisse. Suar. *D. 35. sect. 1. n. 20.* Sayr. *l. 5. c. 8. n. 22.* Palao *p. 6. cit. n. 8.*

398 Quæritur §. quomodo interdictum cesset? *§. distinguendo* interdicta, & modum; quo latum illud est. Nam si pro certo tempore, vel sub conditione aliqua appositum est, eo tempore finito, vel conditione posita, cessat, absque alia absolutione. Gloss. *in c. non est vobis 11. V. donec de Sponsal.* Abb. *ibid. n. 7.* Sylv. *V. Interdictum 3. n. 13.* Covar. *in c. alma p. 1. §. 11. n. 8.* Sylv. *l. 5. Thesaur. c. 15. n. 2.* Suar. *D. 38. sect. 1. n. 3.* Coninck *D. 17. dub. 6. concl. 1.* Laym. *l. 1. tr. 5. p. 4. c. 5. n. 1.* Palao *tr. 29. D. 5. p. 7. §. 2. n. 1.* Pirhing *hic n. 252.* Wiestner *ibid. n. 146.* Ante finitum tempus vel conditionem positam absolutione, vel dispensatione indiget, quàm præstare nemo alius potest, præter illum, qui interdictum tulit, vel eius Superior, Palao *n. 2.* cum allegatis. Idem dicendum de interdicto lato in puram poenam; quia est sententia Judicis, quam inferior mutare nequit. Suar. *D. 38. cit. sect. 2. n. 2.* Palao *n. 2. cit.* Ex facultate autem per Trid. *sess. 24. c. 6. de reform.* concessa poterit ab hoc personali interdicto absolvere Episcopus, si delictum, ob cujus causam appositum est, occultum fuerit. Henricq. *l. 13. c. 35. n. 2.*

Avil. *p. 5. D. 6. dub. 6. concl. 1. fin.* Palao *n. 2. cit.*

Quodsi interdictum latum sit absolute, interest an sit locale, vel personale. Si locale est, ut si latum sit in Ecclesiam, illà destructà, cessat, nisi tamen locus Ecclesie interdictus sit; tunc enim interdictum manebit affixum solo seu pavimento. Suar. *D. 38. cit. sect. 1. n. 13.* Bonac. *D. 5. de interdict. p. ult. n. 2.* Laym. *c. 5. cit. n. 4.* Palao *n. 3.* Wiestner *n. 147.* la Croix *tom. 8. l. 7. n. 412.* Si personale est in Communitatem latum, cessat, extincta Communitate, quæ interdicta est: quod verum est, etiamsi aliquis ex ipsa Communitate subsistat; quia interdictum Communitatis ligat personas privatas, quatenus pars Communitatis illius sunt. Excipitur, nisi persona, quæ sublata communitate subsistit, interdicto causam dederit; nam hujus interdictum non solum commune est, sed speciale personale. Suar. *pal. Wiest. l. cit.*

Quodlibet autem interdictum cessare potest absolutione, vel dispensatione facta ab eo, qui potestatem ad istud habet. Et quidem si interdictum sit Locale, five generale, five speciale, non reservatum, relaxare illud nullus alius potest, præter eum, qui Jurisdictionem Episcopalem habet in eum locum, Pirhing *n. 252.* Wiestner *n. 147. y. Interdictum,* la Croix *n. 424.* Idem dicendum de Interdicto personali Generali; quia ab hoc absolvere tantum potest, qui habet Jurisdictionem in illam Communitatem; alias enervari posset efficacia Interdicti, & concessa facultate singulari, interdictum cessare contra voluntatem imponentis. Et hoc verum est, ut etiam Religiosi ex privilegio, ipsi concessio in ordine ad absolutionem à Censuris, Interdictum locale, aut personale generale tollere nequeant; quia absolvere tantum possunt in Sacramento Pœnitentiæ, cui nec locus, nec communitas subjiciuntur, la Croix *l. cit.*

Si interdictum sit personale Speciale, interest, an reservatum illud sit, vel non. Si primum, absolvere ab illo nullus alius potest, præter ipsum, cui est facta reservatio, vel illius Superior. Si secundum, relaxare illud potest Episcopus, & Religiosi habentes privilegium absolvendi à Censuris: & probabiliter etiam Parochus, vel alius proprius Sacerdos; quia etiam ab Excommunicatione non reservata potest absolvere. Suar. *D. 38. sect. 2. n. 9.* Coninck *D. 17. dub. 6. n. 77.* Filliuc. *tr. 18. c. 5. q. 8.* Laym. *l. 1. tr. 5. p. 4. c. 5. n. 5.* Bonac. *D. 5. p. ult. n. 6.* Palao *l. cit. n. 7.* Pirh. *n. 252.* Wiestner *n. 147.* la Croix *n. 424.*